

vsako reč lahko izpričamo in popravljajte in opirajte se v „Šmiru“ kakor hočete... mi se vam le v obraz smejejo, ko čitamo v „Šmiru“, kako debelo laž. Za danes pa z Bogom, prihodnjič še malo več!

Podlublje. (Zgradba teatra župnika Arnuša). Dobri organizatorični talent pa ima naš dušni pastir, to mu moramo pustiti. S pomočjo škofijskih denarjev in nafahtanih delavskih krajevarjev sezidal je v kratkem času „narodni dom“. Tam bode zelo prijetno. On, mogočni, bode tam s svojimi ženkami nemoteno prebival, kakor svoj čas Johan Bockelson v Münstru. Čulo se bode tam njegov krepki bas, združen z nežnim sopranom njeve njegove sosedinje. Pri zvokih ljubljene tamburice in sirenskega petja župnijsko žegnanih jungfrav se bodejo kmalu najzagriženejši nasprotniki stopili kot cerkveni voski in stebri napredka padli, kakor svoj čas zidovi Jerihe pred petjem Izraela. Novi Josna pa se bode kazal v svoji časti in z mačkino prijaznostjo, s katero se je vtihotapil že v marsikatero nepriljubljeno srece. Varujete se pred temi ljudmi! Varujete se pred učencem vedno sovražnega jezuitizma! S plesom, teatrom in petjem hočejo mladino zapeljivati, dekleta osramotiti, delavca v staro suženstvo potisniti. Sramotno pa je, da podpirajo te črnuhe tudi akademiki, ki hočejo biti izobraženi...

Slovenski Plajberg. Čuden rekurz so napravili naši črnuhelni. Pri pretečenih volitvah so sedeli v volilni komisiji njih pristaši, našinci naprednjaki niso imeli tam nobenega vpliva. Zdaj so napravili ti modrijani proti svojemu lastnemu postopanju pritožbo. Takega pa redkokrat doživimo, da se svoji bratci sami čez sebe pri oblasti pritožujejo. Izid volitve jim dela strašne težave. Sekreter ima sicer kofer za svoje cote že pripravljene, pa se prav težko loči od mastnih piskrov.

Slov. Plajberg. 14. julija se je vršila pri nas občinska volitev, pri kateri so naprednjaki v 3. in 1. razredu zmagali. V 2. se niso volitve udeležili. Dosedanji občinski zastop, ki je klerikalni, še čaka z razpisom volitve predstojništva. Boji se, da bode moral občinsko upravo iz rok dati. Kakor se čuje, so nazadnjaki tudi rekurz vložili. Kaj neki imajo za vzrok? Zadnji dan pred volitvijo so še mežnar, Klosternjak, Müller, Fertschnig in drugi po občini od hiše do hiše agitirali, pa ni nič pomagalo. Večina davkoplačevalcev je že pravega prepričanja; saj imajo za sabo klerikalno volilno perijodo. Tajniksi bode mo pa tudi po prstih potrkali. Kot uradna oseba je pri dostavljanju glasovnic od hiše do hiše hodil in volilec glasovnice izpolnjeval. Napredna zmaga ni končala samo farško nadvlado, temveč je baje tudi neko poroko onemogočila. No, ženin in nevesta sta še mlada, bodeta že počakala. Posestnica hiše, v kateri se nahaja občinska pisarna, je že tedaj, ko še ni bil stolp zgrajen, dejala: „turm smo mi zdržali, Bog daj da bi nidi pri volitvi“. Žal, pri volitvi pa so propadli. Ko je imenovana posestnica to izvedla, stale so ji takoj solze v očeh. Nekateri občinski zastopniki pa so jo potroštali: „Urša, nič ne de, že mora tako biti, le pridi k nam“. Amen!

Spodnji Rož. (Kmetске razmere). Futra botos očitno premanjkalo in prodati bojo priporani kmeti veliko živine. Tudi žito je slabo a krompirja bo znanjkalo. Eдиноst, ne pa nacionalni prepri bode pomagala kmetu na noge! Kmetška podružnica Spodnji Rož hoče o tej stvari v kratkem poklicati za svoje člane posvetovalni zbor ter se opominjajo že zdaj posestniki, naj pridejo vsi brez izjeme!

Več naprednih sosedov.

Iz neke vasi na Koroškem. Dragi „Štajerc“, daj še meni mali prostorček, da ti naznamim v našem redu so pri nas cerkveni pevci oziroma cerkvene pevke, kako so lepo izvršeni pri takozvanem pranganju. Spreddaj gre neka zelo fina gospica, katera se pa posebno odlikuje od drugih tovarišic v tem ker je poleg svoje lepote že precej debela začela biti in daje pri tej priloznosti precej ali jako dober zgled dvema dekletoma katere so še vredne deviškega imena. Pa kaj se hoče, če pa naš mežnar tako hoče; ne vem ali so gosp. župnik tudi s tem zadovoljni? to bomo še-le videli. Ali jaz pa vem kakor vsak napredni in pametni farman da včasih takšne device, ki so prišle v drugi stan niso smele več

hodit na kor pet; ali zdaj se pač stori in dela vse po znanem klerikalnem receptu in krščanska stvar mora jenjat. Povem ti pa, ako ne jenjaš sama od cerkvenega petja izdam te prihodnjič s krajem in imenom. Opazovalec.

Odprava zemljiškega davka.

(Po „Bauer Zeitung“.)

Med kmetskimi zahtevami je pač ena najbolj opravičenih ona po odpravi zemljiškega davka in vpeljavi progresivnega dohodninskega davka. Pri splošni bedi kmetijstva je pač znamenje velike nemarnosti, ako se dogodku zemljišča najvišji davek predpisuje in sicer dostikrat dohodku, ki ga sploh ni. Kje dobite davkoplačevalca v državi, ki bi se za slabo plačano delo toliko potil kakor kmet? Poglejte različne vrste davkov, na primer hišno-cinžni davek, ki kmeta dostikrat hudo zadene in pri katerem se dostikrat mora 20% bruto ali 14% neto plačavati. Zemljiški davek se na 15 let naprej z 22% računi. Ravno tako izgleda, kakor da bi hoteli davčne postave kmeta uničiti.

Seveda, različni računari, ki ne poznajo razmer kmetovih, ti bodejo izračunili dostikrat veliki čisti dohodek, ki ga ima baje kmet. Ko bi bili ti računni tudi pravi, bi bil davek vendar krivičen. Ko bi imel kmet res čisti dohodek, stalo bi zanj bolj. Davčna postavodajca vseh dežel ne bode ednakega pokazala, da se mora 60% čistega dohodka kot davek plačati. Vsakdo, ki pozna razmere, mora priznati, da kmetškega čistega dohodka sploh ni. In potem se čudijo, da kmet propada.

Država seveda zahteva vedno višji davek od kmeta. Delavec je davka prost, ako ne zasluži čez 1.200 kron. Kmet pa, ki največ dela, mora dostikrat pri 16 urnem delavskem času od 500 K čistega dohodka 330 K davka plačati.

Z vpeljavo dohodninskega davka se je to krivico še povečalo. Ta davek je namreč skozi leta prost doklad; tisti ki ima do 6.400 K dohodka, plačuje le 11% kron davka; kmet pa, ki nima 1.200 K dohodka, plačuje od 200 do 300 K davka. Kakšne krivice se dela kmetu! Vsakdo bi moral torej nato delati, da se krivični zemljiški davek odpravi. Saj je vendar 90% kmetov zadolženih.

Kmetiski stan ne more tega več izdržati in stoji na robu propada. Raje bode kmet svoje posestvo odložil, nego da bi čakal, da ga davčni eksekutar ali upnik izprodata in uničita. Kajti kakšni konec bi bil to? Kmet bi moral kot stari, svojih moči oropani hlapec v žalostno bodočnost korakati...

Novice.

Moje kraljevstvo ni od tega sveta... „Freie Stimmen“ pišejo: Te besede Kristusove se držijo najmanje služabniki cerkve; oni so nasprotno ravno namenjeni, da nabirajo kolikor mogoče posvetnih zakladov. To dokazuje katoliški zgodovinar Jean Bonfont, ki je izračunil, da imajo katoliške kongregacije na Francoskem sledeče svote premoženja: Asumptionisti 100 milijone frankov, Kartezijanci 40, Benediktinci 25, Oratorijanci 10, Jezuviti 5, Pavlanci 15, Lazaristi in beli očetje iz Afrike po 2, Salezijanci 14, vbogi Kapucini 2 $\frac{1}{2}$ in misijonarji od Isoudna 10 milijone frankov. Očetje neomađeževanega spočetja so v Lurdu vsako leto 5 milijone frankov čistega dobička naredili. Te velikanske svote „zaslužijo“ ti služabniki božji večidel s prodajo samo žganega snopsa, lurske vode, čudežnih svetniških slik, časnikov itd. To je zopet dokaz, da pobožni klosterski bratci na neumnost ljudstva špekulirajo in s tem najboljše kšefte delajo. Ker pa naši kmeti še niso tako bedasti, da bi se pustili svoj denar kar hitro odvzeti, hočejo klerikalci šolski čas znižati. Tako hočejo v kalnem ribariti.

Kmetiski koledar. Tudi za leto 1909 bode izdali „Štajerčevi kmetiski koledar“. Opozarjamo že danes nanj in prosimo prijatelje, da se ga čimprej naročijo. Dokaz izbornosti našega koledarja je dejstvo, da smo morali lansko leto dve nakladi preskrbeti. Prva naklada je bila takoj razprodana in tudi od druge ni ostalo niti 10. komadov.

Kakor lanski bode obsegal tudi letošnji lepe podučne povesti in spise, pesni, kalendarij, gospodarske članke, popolni seznamek sejmov na Štajerskem in Koroškem, poštno in brzojavne tarife ter razne druge potrebne članke. Samo da bode letošnji koledar veliko večji in bogatejši. Obsegal bode tudi mnogo prelepih slik. Ceno objavimo v eni prihodnjih števil. Prijatelji pa naj se naročijo hitro, kajti le tisti, ki se naročijo, se lahko zanesajo, da koledar tudi dobijo. Pošiljal se bode koledar po poštnem povzetju ali pa proti naprejplačilu. Nadalje opozarjamo obrtnike, trgovce, gostilničarje itd., da je inzeriranje v našem koledarju zelo uspešno. Inzerirajte tedaj! Upamo, da bodejo naši prijatelji in sodelavci širom Štajerske in Koroške prav pridno po II. letniku „Štajerčevega kmetškega koledarja“ posegali!

Iz Spodnje-Štajerskega.

Nesramne laži trosijo prvaški Plojevi privrženci po ptujskem okraju. Dokazano je, da hofrat Ploj ni ničesar za posušni prizadeje kmete pridobil. Da bi se mož zdaj pred javnostjo in pred svojimi razburjenimi volilci opral, lažejo njegovi priganjaci čez napredni okrajni zastop. Za danes naj pribijemo le par stvari! Vsak pametni človek mora priznati, da bi bila prva skrb hofrata Ploja, da kaj stori in tudi kaj pridobi. Politika na stran! Ali Ploj je žalibog vsled nasilja politikujočih farjev postal poslanec za okraja Ptuj in Ormuž. Kot poslanec pa ima tudi dolžnosti in ne samo pravice. Volilci ga menda niso zato v zbornico poslali, da bi le vsak dan svojih 20 kronic služil, temveč poslali so ga, da jih tam zastopa in jim v vsakem oziru pomaga. To svojo dolžnost ni Ploj izvršil. Zdaj pa lažejo Plojevci čez okrajni zastop. Mi pa jim povemo to-le: Vkljub temu, da ni bilo to dolžnost okrajnega zastopa in zlasti načelnika g. Orniga, je ta toliko storil, da se Ploju o temu niti ne sanja. Ko bi ne bilo pridnega, hitrega dela okrajnega zastopa, njegovega načelnika Orniga in z njim v zvezi stoječih namških poslancev, bi se sploh nič ne dobilo. Kajti poslanec in hofrat Ploj je spal za pečjo... Zlasti eno hudobno laž razširjajo Plojevci. Pravi, da hočemo naprednjaki s podpornimi denarji palače in ceste graditi, kmet pa da zopet nič ne bode dobil. Na shodu v Ptuj se je sprejelo tozadevno resolucijo in 2 tisoč kmetov je ednoglasno to resolucijo sprejelo. Tudi hofrat Ploj je bil za resolucijo. Laž je, da se hoče s podpornimi denarji palače zidati. Res je pa le, da se zahteva krm o z a k m e t e ; ob enem pa se je prilo, da naj vlada že sklenjene zgradbe takoj prične, da bodejo ljudje tudi kaj zaslužili. Več zgradb bolnišnic in cest je že sklenjenih, denar je že davno dovoljen, ali delati se še ni pričelo. Zato zahtevamo, da se v tem času bede da ljudem priloznost, nekaj denarja prislužiti. To nima s podporo samo ničesar opraviti. Podpora se dovoli iz čisto drugih sredstev. Zgradbe bi se pa izvršile tudi ko bi ne bilo suše. Podpora zamore biti le ena: k r m o z a s t o n j i n o n a j n i ž j i c e n i ! Plojevci pa niti tega nočejo. Oni bi imeli radi, da bi ljudstvo sploh nič ne dobilo, ker bi potem lažje proti naprednjakom hujskali. Sramota čez to bando, ki pusti svojega lastnega sobrata od gladu poginiti, samo da zamore politično hujskati. Ali ljudstvu se bode že oči odprlo...

Zadnji živalski sejem v Ptujju, ki je bil obenem letni sejem, pač še ni bil nikdar dosežen. Zasluga gre na vsak način županu Ornigu, ki je preskrbel, da se je udeležilo sejma dovolj kupeev. Iz zgornjega in spodnjega Avstrijskega, iz Salzburga, Češkega, Koroškega in drugih dežel so prišli kupci. Vsled tega se je tudi prigano živino večinoma prodalo in so bile tudi cene živine razmeroma visoke. Seveda, cene še niso bile take, da bi kmet s svojo prodano živino lep dobiček napravil. Ali za letošnjo nesrečno leto niso bile slabe. Za bike se je plačevalo od 48 do 52 K pri 100 kg, za vole od 56 do 64 K, za krave od 36 do 44 K in za mlado živino od 38 do 64 K. Na ptujski postaji se je odpeljalo čez 60 vagonov goveje živine; nalagalo se je živino do 10. ure po noči in tukajšnji železničarji tega še niso doživeli. Odnalo (ne po železnici) se je pa tudi okroglo 600 komadov živine. Tako lahko

trdimo, da se je prodalo nad 1.000 komadov živine po zgoraj omenjenih cenah. To pomeni na vsak način lep uspeh in kmetje so tudi javno g. Ornigu in okrajnemu odboru svojo zahvalo izrazili. Glavno je to, da ni bilo kmetu treba svojo živino pod vsako ceno razženkati. Velik pomen ima ta sejem za naše kmetovalce. Upajmo, da se s pridnim delom naprednjakov kmete vsaj najhujšega obvari!

Zarobil se je gospod Anton Filač, ključarski mojster v Mozirju z gospico Mici Tratinik gostilničarsko hčerjo v Mozirju. — Čestitamo!

Nemška šola v Slov. Bistrici se bode odala 15. septembra javnosti. Ob tej priliki se vrši 13. septembra večja slavnost. Upamo, da se bode ta prepotrebna šola živahno razvijala in napredovala.

Aretilari so natakarka Ferd. Just iz Žital v Gradcu, ker je izginil svojemu gospodarju in vzel 100 tujih kronic za spomin seboj.

Vlak je povozil blizo postaje Račje nekega moža. Našli so težko ranjenega zotrgano nogo na tiru.

Zblaznel je v Celju gostilničar Jozef Levničnikar iz Lave. Reveža so odpeljali v Feldhof.

Aretilari so iz Šoštanj pristojnega Karela Pevec zaradi raznih sleparij.

Ubil se je pekovski pomočnik tvrde Regula v Celju. Zlezel je na drevo, da bi v neki črkus videl. Ali veja se je odlomila in mladenič je padel tako nesrečno da je v treh minutah umrl.

Iz Koroškega.

Napredna zmaga. Pretekli petek se je vršila volitev iz 1. razreda občine Miger. Prvaški klerikali so se vrgli z vso verno v boj, da bi zmagali. Prišli so črni krčmar Schmutzer, orglar Grafenauer, prvaški dr. Breje in cela čreda duhovnikov ter „Šmirov“ urednik Legat. Ali vse to jim ni pomagalo. Naprednjaki so z m a g a l i ! Živeli volilci! Žalostno je le, da so tudi trije učitelji glasovali za črno stranko.

Žihpoljski župnik Michl in „Štajerc“. Žihpoljski fajmošter je velik prijatelj „Štajerca“. To je dokazal v nedeljo, dne 2. avgusta s tem, da je prebiral raz priznice zbranim vernikom naš list. Velika čast nas je doletela! Pošteni kmet nam piše o tej zadevi sledeče: „60 let sem že preživel in takega duhovna še nisem dočkal. V nedeljo dne 2. avgusta so nam brali gospod Michl na priznici „Štajerca“. Nekateri so mislili, da berejo pastirski list, ali bil je „Štajerc“. To je bil strašni smeh med ljudmi. Norčevali so se, ko je pričel g. Michl praviti, da piše „Štajerc“, da naj gre na planino ovce pasit. Glejte Vi Michl, kakšno reklamo delate za „Štajerca“. To je dobro! Poprej smo imeli tudi duhovne, pa smo se radi imeli, ker se niso vtikali v politiko. Zdaj Vas pa še otroci sovražijo, ker delate toliko bedarij. Kaj je vsega tega treba? Vsako nedeljo delate „teater“ v farovžu, v cerkvi mora pa Ferline za Vas moliti. To ni prav, gospod fajmošter! Raje molite Vi, da ljudje ne bodejo vpraševali: Zakaj pa je duhovnik, ko mora ključar za njega v cerkvi moliti?! Pustite „teatre“ in tercijalke pri miru in ne bodite tako sovražni proti bližnjemu. Zapomnite si, gospod Michl: Bodite kakor se spodobi in i m' bodemo taki proti Vam. Ako pa hočete na priznici „Štajerca“ prebirati, bodemo pa že preskrbeli, da bode vsak teden kaj o Vas pisal... Tako naš dopisnik! Mi pa se javno gospodu fajmoštru za njegovo pridno delo v prid našemu listu zahvaljujemo. Bravo, Michl!

Iz Škofic p. Vrba nam pošilja neki fantič, ki se imenuje „dijak“, pisma; mladenič misli, da se bodedo z njim prepirali. Ali ta Urbej Thaler je še premoker za ušesi. Kadar se mu za ušesi posuši, naj pride. Potem bode že dobil tisti odgovor, katerega takšni slabo vzgojeni predržež zasluži.

Vlak povozil je v Wolfsbergu 64 letnega vžitkarja G. Freitag. Umril je v 10 minutah.

Strela udarilo je v posestvo Mihaela Liebzig v Volinjaku. Poslopje je pričelo takoj goreti. Strela je ubila penzionista Novaka in 6 komadov govede. Vse je pogorelo. Škoda je velika.

Po svetu.

Nevihta na Kranjskem. V soboto je divjala v Ljubljani in po vipavski dolini grozna nevihta.

Vipavska dolina je popolnoma pod vodo. Škoda na travnikih, poljih, goricah itd. je velikanska. Tudi spodnji del trga Vipava je pod vodo. Promet na cestah je popolnoma ustavljen. Dva moža sta v Vipavi utonila.

Grozoviti čin. Kamnoseški mojster Negriolli v Trientu je duševno bolan. Zasedoval je svojo lastno hčerko z ljubezenskimi ponudbami. Ker se mu ni udala, jo je ustrelil. Potem je zbežal na streho. V divjem lovu po strehah so ga zasledovali redarji. Končno se jim je posrečilo, da ga vjamejo.

Na morju. Nemška barka „Freia“ je trčila pri Neufundlandu z barko „Maggi and May“, ki se je takoj potopila. Osem mornarjev je utonilo.

Velikanski požari na Ogrskem. V komitatu Eisenburg je vas Kasu. Neki mladenič je v lahkomišelnosti vrgel žveplenko od sebe in na ta način slannato streho zažgal. V 20 minutah so plamena že polovico vasi uničila. Pogorelo je 30 hiš, 27 gospodarskih poslopij, 27 hlevov, 17 svinjakov, 2.000 križev sadu, 150 vozov mrve in stelje, mnogo orodja in 19 svinj. Škoda je za 70.000 K. — Še hujše je divjal ogenj v vasi Oberpaty. Graščaku Szigethy je vse pogorelo. Ogenj je nastal ob 2. uri in se grozno hitro razširil. Pogorelo je 46 posestev in je škoda za 200.000 K. V vasi Lockenhaus je pogorelo 10 posestev, v vasi Petersdorf 7 posestev, v Martonhely pa 16 hiš.

Rudarska smrt. V jami Dudweiler na Pruskem se je razstrelil plin. Ubilo je 13 knapov; 8 je težko in 5 lahko ranjenih.

Železniška nesreča. Pri Gross-Lichterfeldu v bližini Berolina trčila sta dva vlaka skupaj. Devet oseb je bilo ubitih in mnogo ranjenih.

Župnik — detomorilec? Župnika Genjega v Livi (Dalmacija) so zaprli. Bajje je soudeležen pri nekem detomoru.

Proti belinu na zelju (Kohlweissling).

C. k. postaja za varstvo rastlin na Dunaju razpošljala sledeči okli:

Zadnji čas sem je opazovati v velikem številu belina na zelju (Kohlweissling). Ta požrešna mrčes zna napraviti velikansko škodo na vohretu in zelju. Treba se je torej v pravem hipu pred nevarnostjo braniti.

Borimo se proti temu mrčesu na dva načina. Najprve naj bi se jajca uničila. Spodnje strani perja naj se preišče in uniči vse jajca. Dokler so mlade gosonice še skupaj, se tudi na ta način poiščejo in uničijo. Ako se je to zamudilo, potem je pomagati edino-le s škropljenjem. Najednostavnejše sredstvo, ki seveda vedno ne pomaga, je škropljenje z vročo vodo (okroglo 55 gradov Celsius). Ako je temperatura vode pod 50 gradov, potem se gosonice ne uničijo. Ako je pa nad 60 gradov, potem trpijo rastline.

Bolje je s škropljenje s sledečimi tekočinami: Dufourjeva tekočina, ki se jo napravi na ta način, da se zmeša 3 kile šmir-žajfe v 10 litrih vode; to se zlije v veliki sod in zmeša z 1 kilo dalmatinskega praška proti mrčesu (Pyrotrumpulver); končno se vse z 90 litrov vode zmeša. — Drugo sredstvo je tobačni ekstrakt (1 1/2%) v zvezi z 2 1/2% šmir-žajfo in 1% soljo.

Opomniti pa je, da se zamorejo vsa ta sredstva le pri mladih rastlinah rabiti. Pri razvitih glavah zelja bi se škropljenje poznalo in bi jih napravilo neokusne.

Gospodarske

Kdo hoče imeti lepo ajdo? — Na to vprašanje se bodo gotovo vsi oglasili z »jaz«. Dobro, imel jo boš, če se boš ravnal tako-le: Predno orješ za ajdo, potrosi po njeni nekoliko superfosfata in Kalijeve soli. Če si ta čas zamudil, pa potrosi ta umetna gnojila po zorani zemlji. Na 1 oral (1600 kft □ = malo več kot poldruha njiva) vzemi približno 2 q superfosfata in 1 q Kalijeve soli. Če pride dež, boš imel brezdvomno lepo ajdo, tako, da se ne boš kesal malih stroškov. Sicer pa naj ti še povemo, da bo prišlo to gnojenje tudi naslednji rastlini še jako dobro.

Bela repa. — Skoraj po vseh krajih naše dežele primanjkuje letos piče. V velikih skrbih smo, kako preuredimo preko zime svojo živino. Da dobimo za zimo več piče, svetovali bi sedaj osobito setev repe. Repa res ni posebno redilna rastlina, ali na majhnem kosu zemljišč je pridelamo lahko, ako bo ugodno poletje in pri-

merna jesen, veliko množino. Živina je belo repo jako rada in ima po nji tudi mnogo mleka. Seveda samo repe ji ne smemo pokladati, ker bi dobila živina v tem slučaju preveč vode v se a premalo suhih tvarin. Poleg repe polaga naj se živini nekoliko sena in slame in če mogoče kupiti, nekoliko krmnih dodatkov, kakor so otrobi, lanene, sezamove in druge pogače. Da dobimo mnogo in debele repe, ni dovolj, če zemljo samo nekoliko s plugom pobrskamo, ampak zorati jo moramo, kakor se tiče. Brez njega tudi ne dobimo mnogo repe. Zato je treba zemljišče pred oranjem dobro nagnojiti s hlevskim gnojem. Kdor njivo preveč gnoja, pomaga si kolikor-toliko lahko tudi z umetnimi gnojili, ki jih potrosi po polju. Pred oranjem je rabiti superfosfat in Kalijevo sol, po oranju pa, ko je repa že izlezla, soliter. Najboljše je seveda, ako rabimo to in ono. Vzlasti de dobro repi, ako ji prilijše ob pletvi nekoliko gnojnice ali stranišnice. Sedaj je zadnji čas za setev repe. Pri setvi se mora paziti, da ne pride seme pregloboko. Zato je treba zorano zemljo prej pobraniti in šele potem obsejati. Po sejanju se mora njiva v drugič prevlačiti. Najboljša je podolgasta repa; okrogla repa da pomaže. Kmetovalcem, ki imajo malo krme in še dovolj praznega polja, priporočamo, naj sejejo čim več te rastline.

Zeleno gnojenje po vinogradih. — Vsem našim kmetom, osobito pa vinogradnikom, premanjkuje hlevskega gnoja. Skrbeti morajo toraj, da si na kak drug način pomagajo z gnojenjem, kajti ako bodedo le iz vinograda vozili, nič pa ne v vinograd, bodo trte kmalu opešale in nam ne bodo zamogle povračati velikega truda, ki ga imamo okoli njih z obdelovanjem. Najlažje si pomaga vinogradnik, ki nima hlevskega gnoja, s zelenim gnojenjem. V ta namen poseje meseca avgusta, najboljše ob vlažnem vremenu, po vinogradu ruso ali inkarnatno deteljo, ki jo dobi ali pri sosedu ali pa v goriškem kmetijskem društvu. Tudi na goriškem trgu se včasih prodaja. Na 1 oral (1 1/2 njivo) zemljišča je potreba približno 6 do 8 kg. izurjenega semena. Ko sejemo, paziti je treba, da se seme enakomerno raztrese po celem zemljišču, zato je dobro, če se pomeša orej med suh droben pesek ali vsaj suho zemljo. Ta detelja se bo v tem letu le malo razvila. V jeseni pripravimo, naj se potrese po nji (na oral) 3 do 4 q Tomasove žindre in 1 1/2 do 2 q Kalijeve soli. Detelja ima namreč lastnost, kakor smo v našem listu že ponovno pisali, da nabira dušik s pomočjo malih bunčič na koreninah iz zraka, kar je drugim rastlinam, razun metuljnicam nemogoče. Zato bogati zemlja z deteljo, ako to spomladi pokosimo in podkopljemo, na dušiku in zraven na organskih snoveh, ki zemljo rahljajo in jo napravljajo bolj črno. Gornji dve gnojili pa prouročita, da se naprej detelja bujno razvije obenem služita tudi za gnojenje trt bodisi, da sprejemajo te redilne snovi neposredno iz njih ali pa vzamejo te snovi iz detelje, ko smo to podkopali. V tem poslednjem slučaju služi gnojenje detelji in trti. Razni posadniki, so skušali po našem nasvetu gnojiti z inkarnatno deteljo in se prav zadovoljili. Priporočamo tudi drugim, naj jih posnemajo. Tudi v slučaju, ako požanjejo spomladi deteljo in jo dajo živini, nima izgube, ker ostane spodnji del detelje v zemlji in tudi ta gnoji. Bolje je seveda, da se meseca aprila celo deteljo podkoplje.

Loterijske številke.

Gradec, dne 8. avgusta: 14, 9, 50, 42, 45.
Trst, dne 1. avgusta: 3, 2, 29, 83, 47.

Opozarjamo svoje cenjene čitatelje na firmo Hans Konrad, prva fabrika ur in c. k. dvorni liferanti v Brúxu št. 227 na Češkem. Priporočamo fabrike te firme natočje. Izravnno blago! Dokaz temu, da je firma z zlatimi in srebrnimi kolnami ter cesarskim orlom odlikovana. Firma ima tudi v izoženstvu dobro ime in eksportira na vse kraje sveta. Glavni cenik z nad 3000 podobami se dobi na zahtovo zastoj in franco.

Zanimivi glavni cenik z 3000 podobami zastoj in franco pošilja vsakomur prva fabrika ur in Brúxu Hans Konrad, c. in k. dvorni liferanti v Brúxu št. 1363 Češkoj. Ta krásni katalog obsega natančne slike zadnjih novosti v urah, srebrnem, godbenem, usnenem, te-lemem blagu in domačih predmetov itd. Ni do ne zamudi, zahtevati ta cenik!

Izvrstno lepo posestvo!

1 1/4 ure hoda od Maribora, 1/4 ure od farne cerkve in šole, Herenhaus s 4 sobami, 1 kuhinja, kamra, preša, klet, gospodarske poslopje ima 3 sobe, kuhinjo perilno, kuhinja svinjak s 4 predelavniki, hlev za 8 glav živine, in velika kolarnica, vse novo močno zidano, z opeko krito in po vseh lokalih in o vrtu so vodne cevi napeljane; k temu je 40 oralov dobrega grunta, skupno in posamezno 20 oralov gozda, kateri je lep in poln; ta drugo travniki, njive, sadonosniki in vinograd z ameriškanskim trto, čez 1000 lepih sadnih dreves, ki so prav polni in tudi ena prav dobra kamna ruda pri trdi cesti in ktem še sliši vse kmečko orodje, vinska posoda, vsa krma, katere je veliko, vsi letošnji pridelki in 2 kravi, se takoj pod roko prodajo. Cena je 29.000 kron. Franjženih lahko ostane 6500 K. Več o tem se izve pri **Franz Podlipnik, Thesan 37, Maribor.** 582

Gostilna in trgovina

mešanega blaga, prodaja tabaka, krásen vinograd sadonosnik, velik vrt za zelenjavo, travnik, novo zidani hrami, blizo okrajne ceste se prodajo zavoljo družbinskih razmer za 4600 gld. Kje pove upr. „Štajerca“. 591